

D

TEKST JUSTUS HOUTHUESEN

e Arawe behoren tot een bevolkingsgroep die in het zuidwesten van New Britain woont en een eigen taal, het *Solong*, spreekt.

New Britain is een eiland in de Bismarckzee, waarvan de zuidkust ca. 100 km ten noordoosten van Papoea-Nieuw-Guinea ligt, de zelfstandige staat waarvan het nu deel uitmaakt. Van 1884 tot 1919 was dit Duits-Nieuw-Guinea, maar na de 1ste wereldoorlog raakte Duitsland met het verdrag van Versailles al zijn overzeese gebieden kwijt en werd Duits-Nieuw-Guinea een Engels-Australisch protectoraat. Het eiland is 520 km lang en op zijn breedst 146 km.

De Arawe hebben bijzondere schilden (*ilo*) en die werden niet alleen door hen gebruikt maar ook door andere volken met andere talen aan de zuidkust in het gebied zoals aangegeven op de kaart. De schilden zijn bijzonder, omdat ze altijd bestaan uit drie gewelfde, in de lengte verlopende planken die onderling met rotanstrips verbonden zijn. De wijze waarop de rotanstrips de drie planken verbinden verschilt enigermate, maar altijd zijn centrale en zijplank met strips door gaatjes in het hout aan voor- en achterzijde met elkaar verbonden en loopt een deel van de strips rond en gaat onder een 'brug' in de middenplank door. Die rotanstrips zijn aan de achterzijde meestal omwikkeld tot één streng. De planken zijn aan de achterzijde vlak, de middelste plank het breedst en dikst en in het nog dikkere middendeel is het handvat gesneden.

De decoratie aan de voorzijde is meestal ondiep in de planken uitgesneden en bestaat uit paren van con-

centrische ringen of spiralen die wit geverfd zijn met daartussen zwart en in het midden een rond-ovale, roodgeverfde vlek, precies op de naad tussen twee planken. Meestal ziet men tussen de vier rotan dwarsverbindingen telkens twee paar spiralen/ringen, maar soms zijn secties geheel of gedeeltelijk gevuld met witte driehoekjes op een zwarte ondergrond. Dergelijke driehoekjes zijn een vaak gebruikt motief dat men soms ook aan de buitenrand aantreft. Soms ziet men schilden met driehoekjes op een in de lengte verlopende baan in het midden. Sporadisch zijn andere motieven toegepast.

Op de achterzijde bevinden zich doorgaans veldjes van kruiselingse met donker pigment aangebrachte lijnen, van elkaar gescheiden door rode banen, soms ook met zwarte banen en lijnen. De op de achterzijde aangebrachte motieven variëren sterk en houdt men voor persoonlijke of clan symbolen.

justushouthuesen@gmail.com

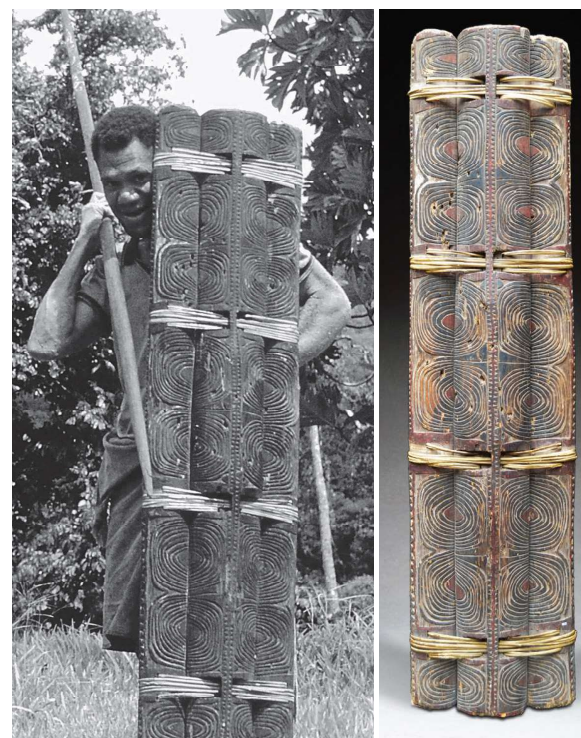
Bronnen

Beran, H. & Craig, B. (2005). *Shields of Melanesia*. Honolulu: University of Hawaii Press
Benitez-Johannot, P. & Barbier, J.P. (2000). *Shields, Africa, Southeast Asia and Oceania*. München, New York: Prestel

Schilden uit de Arawe-regio, New Britain

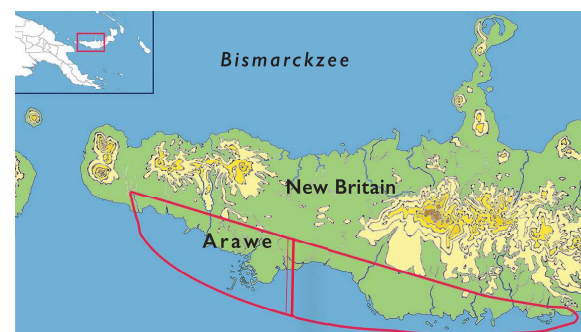

Een Arawe-schild waar behalve spiralen ook driehoekjes als motief zijn aangebracht, ca. 1914, h. 132 x b. 35 x d. 8 cm. Bron NMvW coll.nr. TM-2309-20

Links een Arawe-man met het door de geoloog Peter Austin in 1965 van hem gekochte schild. Rechts hetzelfde schild in vooraanzicht.

Foto's courtesy and copyright of Todd Barlin at Oceanic arts Australia

Het westelijk deel van New Britain. De dikke rode lijn geeft het gebied aan waar schilden gemaakt van drie planken, zogeheten 'polyxyle' schilden, worden aangetroffen. (Polyxyl = uit meerdere stukken hout gemaakt).

Links van de verticale lijn wonen de Arawe.

Bron inzetkaartje: Papua New Guinea free map, free blank map, free outline map, free base map outline, provinces (d-maps.com), hoofdkaart: Wikimedia. Bewerking André Smit

Een Arawe-schild in zij- en achteraanzicht. De afbeelding van het zijaanzicht laat duidelijk de verdikte middenplank zien, daar waar zich aan de achterzijde het verzonken handvat bevindt. Op de achterkant de persoonlijke c.q. clan-kenmerken. Begin 20ste eeuw, h. 148 x b. 40 x d. 9 cm.

Bron: Het zijaanzicht met dank aan Hamill Gallery of Tribal Art; het achteraanzicht coll. Linden museum shieldnr 747